

Fant, ki sadi drevesa

BESEDILO: PETER HUMMEL

FOTOGRAFIJA: HEINZ HEISS

Felix Finkbeiner poskuša rešiti planet s posaditvijo milijonov dreves. Je Evropejec leta 2015 in 20. nagrajenec Reader's Digesta. Felix je tudi najmlajši član ekskluzivne skupine, ki si prizadeva za to, da bi svet postal prijetnejši kraj za bivanje.

Rd
READER'S
DIGEST
ITALIA

*Felix Finkbeiner je
zasadil prvo drevo,
ko je bil star devet let.*

WOLKSWAGNOVA sejna dvorana v Wolfsburgu ni prostor za obotavljivce. Tam se menedžerji podjetja odločajo o stvareh, vrednih milijarde evrov, in usodi tisočev zaposlenih. To je prostor, v katerem so vsi moški v kravatah in suknjičih.

Nekega dne v juniju 2013 pa je 15-letni fant, oblečen v kavbojke in majico, vstal in stopil pred skupino menedžerjev in 18.000 zaposlenih na srečanju vseh Volkswagnovih delavcev. Zbral je pogum in začel postavljati zahteve.

“Zelo dobro veste, da avtomobili, ki jih proizvajate vi in drugi industrialci, porabijo preveč bencina,” je dejal Felix Finkbeiner. “V čem je smisel? Trajnostni razvoj ni nekaj, kar si posebej izbereš,

to je otrokova pravica. Ali imate načrt za to, kako boste uredili stvari tako, da bo prav? Jaz ga namreč imam!”

Najstnik je prišel povedat podjetju, da želi od njih donacijo za milijardo dreves. Vsakemu udeležencu iz skupine menedžerjev je pogledal v oči – niti eden se ni hotel prerekati z njim. Zbrani delavci so ga nagradili z glasnim in dolgim aplavzom.

Felix se dobro zaveda, kako lahko prepričljivo deluje na odrasle. In da ima vsa ključna dejstva in številke o podnebni

krizi v malem prstu. Drevesa razgrajujejo CO₂ in ga spreminjajo v kisik ter skladiščijo ogljik. Z drugimi besedami, to je natančno to, kar okolje, ki ga je človeštvo tako grdo zlorabilo, obupno potrebuje.

Otroci in vsi mladi v okviru okoljske pobude Posadimo za planet, ki jo je začel Felix, upajo, da jim bo do leta 2020 uspelo posaditi bilijon dreves po vsej Zemlji. To pomeni 150 dreves za vsakogar na tem planetu.

“Na zemlji je dovolj prostora za vsa ta drevesa, ki bodo vsrkala četrtno globalnih emisij CO₂, ne da bi morali posegati na zemljišča kmetij ali v naseljeni prostor.” Stotine milijonov sadik je bilo zasajenih, odkar je projekt Posadimo za planet prevzel vodenje Kampanje milijarda dreves 2011, okoljskega programa v okviru Združenih narodov. Drevesa rastejo po vsej zemeljski krogli, čistijo zrak in ščitijo tla. In da ne pozabimo, Felix Finkbeiner je letos dopolnil komaj 17 let.

DREVO ŠTEVILKA 1, s katerim se je vse začelo, zdaj stoji ob vhodu pred Felixovo šolo na Bavarskem in je visoko več kot tri metre. Pri devetih letih je moral predstaviti sošolcem podnebno krizo. Na spletu je našel članek o Wangarii Maathai, kenijski dobitnici Nobelove nagrade, ki je pomagala zasaditi 30 milijonov sadik v obdobju 30 let.

Upamo, da bomo do leta 2020 zasadili bilijon dreves po vsej Zemlji – 150 za vsakega človeka na planetu.

Felix je prepričljiv govornik – pri 13 letih je govoril v Združenih narodih.

jajo drug drugega za pospešeno obvarovanje našega podnebja.

KO JE BIL FELIX star 13 let, je imel govor v Združenih narodih v New Yorku. Napisal ga je sam. “Mi otroci ne verjamemo več vašim besedam. Uničujete našo prihodnost,” je povedal predstavnikom. “Nikoli ne pozabite: En komar ne more nič proti nosorogu, tisoč komarjev pa lahko povzroči, da nosorog spremeni smer. Nehajte govoriti. Začnite saditi!”

“Dobil sem idejo, da lahko s sošolci naredimo nekaj podobnega,” pravi Felix. “Tako smo posadili drevesa.” Starši otrok so dali denar zanje. To je naredilo tak vtis na druge dijake in učitelje na šoli, da so tudi oni začeli saditi drevesa.

Kmalu so bili v časopisih in na radiu, pridružile pa so se jim tudi druge šole. Otroci so ustvarili spletno stran in ustanovili otroško pobudo Posadimo za planet. Njen cilj je bil združiti otroke vsega sveta in zasaditi milijon dreves v vseh državah sveta. Tako se je začelo množično gibanje zasajevanja dreves.

Felixa je njegov dar govora, s katerim navdušeno prepriča in navdihne druge, popeljal na številna potovanja po planetu.

Udeležil se je veliko konferenc o globalnem podnebnju, imel predstavitve o tem, ustanovil pa tudi številne “akademije” – delavnice, na katerih otroci vzga-

Felix se je tudi srečal z Nobelovima nagrajencema, s Kofijem Annanom in z Alom Gorom, tako da ga je začel globalni tisk predstavljati kot okoljskega supervezdnika.

Zaslужil si je pohvalo monaškega princa Alberta II., ki ga je srečal na podnebni konferenci v Durbanu v Južni Afriki. “Felix je izjemen mladenič. Globoko ga občudujem,” je dejal princ. “Njegovi pobudi je sledilo tisoče in tisoče mladih po vsem svetu, ki so sprožili pravi val solidarnosti. Videti novo generacijo, ki se bori za trajnostni razvoj, je veliko upanje prihodnosti.”

Pobudo Posadimo za planet trenutno aktivno podpira 120.000 otrok širom po svetu. Kar 30.000 otrok so vzgojili v ambasadorje podnebne pravice, ki prenašajo svoje znanje na druge otroke.

Ambasadorji so na vseh koncih sveta: na Maleziji, v Mehiki, Slonokoščeni

obali, Kanadi, tako kot – v tem trenutku – 892 v Španiji, 276 na Poljskem in 726 v Avstriji. Pred tremi leti so bili ustanovljeni demokratični otroški in mladinski odbori, v katere vsako leto volijo predstavnike prek spletnih glasovnic članov po vsem svetu. V te odbore lahko volijo samo člani do dopolnjenega 21. leta.

V otroškem svetu sedi 14-letni Giovanni Atzeni iz Sassarija v Italiji. "Prvič sem slišal o Felixu in pobudi Posadimo za planet, ko sem v časopisu bral članek, kako je zasadil milijonto drevo," pravi Giovanni. "Njegov primer mi je pokazal, da imamo otroci moč in lahko veliko storimo proti podnebnim spremembam."

Giovanni se je odločil, da se bo pridružil pobudi. Felixa je srečal lani na letnem srečanju pobude v Possenhofnu v Nemčiji.

"Bilo je zelo vznemirljivo. Felix v razpravah vedno razgrinja nove, zanimive ideje, ki navdahnejo vsakogar," dodaja Giovanni. "Srečal se je z veliko pomembnimi ljudmi, napravil veliko čudovitih in izjemnih stvari, ob tem pa ostaja zelo normalen fant in je odličen prijatelj."

Danes odbori odločajo o vsej organizaciji in določajo glavne cilje gibanja. Plače 17 zaposlenih v organizaciji s polnim delovnim časom, ki koordinirajo vse dejavnosti, se v celoti financirajo iz donacij.

ČE SE OZREMO NA skromne začetke pobude Posadimo za planet, Felix tudi sam težko verjame, da je to široko gibanje zrastle iz njegove ideje. "Toda če reče otrok kaj odraslim, ima to čisto drugačno težo, kot če to reče odrasli," pojasnjuje. "Nimajo druge izbire, kot da te poslušajo in vzamejo tvoje zahteve resno."

Felixa pri tem podpira tudi oče. Frithjof Finkbeiner, ki je zmanjšal obseg svojega dela pri družinskem poslu z nepremičninami in se prostovoljno ponudil za delo pri organizacijah za promocijo pravičnosti, pravi: "To je res čudovito. V času podnebne krize imajo otroci veliko več avtoritete kot odrasli."

Finkbeinerji, Felix ima namreč še dve sestri, živijo v stavbi nekdanje železniške postaje v Uffingu, vasi blizu bavarskega jezera Staffelsee. Felix obiskuje zadnji letnik mednarodne šole v Münchnu in že načrtuje svojo prihodnost.

"Svet se sooča z dvema ključnima krizama: s podnebno krizo in krizo pravičnosti," pravi čisto kot politik, kar pa ni že zato, ker med govorom ves čas grizlja čokolado.

"Milijarda ljudi mora preživeti samo z enim dolarjem na dan, medtem ko vsakih 24 ur 30.000 ljudi umre zaradi lakote. Obe krizi sta neločljivo povezani, saj bodo ljudje v revnejših deželah, v katerih so najmanj prispevali k podnebnim spremembam, zaradi teh sprememb naj-

»

"Srečal se je s pomembnimi ljudmi, napravil veliko čudovitih stvari, ob tem pa je zelo normalen fant."

Felix se je srečal z monaškim princem Albertom II. in njegovo soprogo, princeso Charlene.

EDEN OD RAZLOGOV, zakaj želi Felix na univerzo v Združene države Amerike, je, da bi tudi tam pridobival podporo za "svojo" stvar. "Veliko preveč ljudi v Ameriki misli, da ekstremni podnebni dogodki obstajajo že vso zgodovino Zemlje," trdi. Imajo pravico do svojega gledanja na probleme, kar pa ne pomeni nujno, da imajo prav.

"Do 97 odstotkov raziskav o podnebnih spremembah na svetu ugotavlja, da so posledica delovanja ljudi in da se resnično dogajajo," je nadaljeval.

"Samo tri odstotke opravljenih raziskav pa tega ne potrjuje." Samo od nas je odvisno, ali bomo verjeli 97 odstotkom ali trem odstotkom.

Če bomo verjeli večini in sledili njihovemu nasvetu, razmišlja Felix, ne bomo izgubili ničesar, če bi drugi navsezadnje dokazali, da se motimo. Če pa bi se pridružili trem odstotkom podnebnih dvomljivcev, za katere bi se mogoče izkazalo, da nimajo prav, pa bi bilo prepozno za preprečevanje katastrofe.

Kot mlad človek misli, da je to daleč preveliko tveganje. Felix bi lahko nadaljeval, a je prišel čas za malico – na jedilniku so sladki zavitki z vaniljevo kremo, njegovi najljubši.

bolj trpeli." Verjame, da ljudje, ki se borijo za lastno preživetje, pogosto nimajo druge izbire, kot da na primer iztrebijo še dodaten kos gozda, da lahko na novo pridobljeni zemlji gojijo pridelke, les pa uporabljajo za kurjavo.

Felix odlomi naslednji košček čokolade na dan. Seveda uživa "dobro čokolado" lastne čokoladne znamke Posadimo za planet. Vsakih pet prodanih tablic čokolade pomeni denar za novo drevo. In skoraj štiri milijone tablic je že šlo s prodajnih polic.

"Podnebne problema ne moremo rešiti, dokler obstaja problem pravice, in obratno," nadaljuje.

Ena izmed dobrih lastnosti knjig je ta, da imajo včasih čudovite slike.

GEORGE WALKER BUSH, nekdanji predsednik ZDA

FOTOGRAFIJA: © GETTY IMAGES